

कश्यपोऽसितो देवलो वा । पवमानः सोमः । गायत्री ।

एते धावन्तीन्दवः सोमा इन्द्राय घृष्वयः । मत्सरासः स्वर्विदः ॥ ९.०२१.०१

एते । इन्दवः- हृदयस्पर्शिनः । घृष्वयः- शत्रुघर्षणशीलाः । मत्सरासः- तर्पयन्तः । स्वर्विदः- ज्योतिर्विदः । सोमाः- रसाः । इन्द्राय- परमेश्वराय । धावन्ति ॥१॥

प्रवृण्वन्तो अभियुजः सुष्वये वरिवोविदः । स्वयं स्तोत्रे वयस्कृतः ॥ ९.०२१.०२

प्रवृण्वन्तः- प्रकर्षेणाधिकारिणो वरणं कुर्वन्तः । अभियुजः- समाधिसंपन्नाः । युज समाधौ । सुष्वये- निष्पादक उपासके । वरिवोविदः- संपल्लम्भयितारः । स्तोत्रे- मन्त्रैः स्तुते । स्वयम् । वयस्कृतः- अन्नकर्तारः । अभवन् ॥२॥

वृथा क्रीळन्त इन्दवः सधस्थमभ्येकमित् । सिन्धोरूर्मा व्यक्षरन् ॥ ९.०२१.०३

इन्दवः- हृदयक्लेदनकराः । वृथा- अनायासेन । क्रीळन्तः- विहरन्तः । सिन्धोरूर्मा- जीवोदकतरङ्गे । सधस्थम्- सभासदमुपासकं प्रति । इत्- एव । अभि- अभितः । वि- विशेषेण । अक्षरन् ॥३॥

एते विश्वानि वार्या पवमानास आशत । हिता न सप्तयो रथे ॥ ९.०२१.०४

हिताः- क्षेमकराः । रथे- ऋतमये । रथी ऋतस्य नो भवेति श्रुतेः ऋतं रथः । न सप्तयः- अश्वा इव । पवमानासः- पूयमाना रसाः । एते । विश्वानि वार्या- सर्वानुत्तमप्रतीकभूतान् । आशत- व्याप्तुवन्ति ॥४॥

आस्मिन्पिशङ्गमिन्दवो दर्धाता वेनमादिशे । यो अस्मभ्यमरावा ॥ ९.०२१.०५

यः । अस्मभ्यम्- नः । अरावा- प्रयच्छति । अस्मै- तस्मै दात्रे । इन्दवः- क्लेदनकरा रसाः । आ-
आभिमुख्येन । पिशङ्गम्- बहूरूपिणीम् । वेनम्- काम्यां विद्याम् । आदिशे- अस्मदादेशाय । दधात-
धारयत ॥५॥

ऋभुर्न रथ्यं नवं दधाता केतमादिशे । शुक्राः पवध्वमर्णसा ॥ ९.०२१.०६

ऋभुर्न- उरुभासमानः सूर्य इव । रथ्यम्- रंहणशीलम् । नवम्- अभिनवम् । केतम्- प्रज्ञानम् ।
आदिशे- अस्मदादेशाय । दधात- धारयत । अर्णसा- जीवोदकेन । शुक्राः- ज्योतिष्मन्तः ।
पवध्वम्- क्षरध्वम् ॥६॥

एत उ त्वे अवीवशन्काष्ठा वाजिनो अक्रत । सतः प्रासाविषुर्मतिम् ॥ ९.०२१.०७

त्वे एते- त एते । काष्ठाम्- निष्ठाम् । अवीविशन्- विविशुः । वाजिनः- बलवन्तः । अक्रत-
अवसन् । सतः- सन्मात्रस्य । मतिम्- ज्ञानम् । प्रासाविषुः- प्रैरयन् ॥७॥